TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.

Post Office Address:
TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF
Sulo Syvänen, Alex Sevo, A. N. Koskela, K. E. Heikkinen.

Phone: Office 365, Editorial Dep't 832

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Tuntevat valta-asemansa vavahtelevan

Valta-asemansa kukkuloilla ollessaan alkavat Amerikan suurkapitalistit tuntea maan jalkainsa alla vavahtelevan. He kyllin hyvin tietävät mikä maan panee jysähtelemään ja siksi ne liittyvät lujasti yhteen torjuakseen uhkaavaa vaaraa. Vastenmielistä esimakua siitä, mitä tuleman pitää, he eivät kuitenkaan voi välttyä tuntemasta. Siitä antaa meille selvän kuvan joitakin päiviä sitten riistäjätovereilleen terästrustin toimeenpanevan komitean puheenjohtajan, tuomari Elbert H. Garyn, pitämä puhe, jonka suurkapitalistien äänitorvi, The New York Sun, refereeraa palstoillaan. Puhe pidettiin terästrustin osakkeenomistajien vuosikokouksessa ja siinä vakavassa äänilajissa varotetaan riistäjäluokkaa sen johdosta, että työväestö on alkanut käytäntöön ottaa uutta ja entistä paljoa vaarallisempaa taktiikkaa ja että työväestö on päässyt täydelliseen tietoisuuteen teollisuuden pääperusteista ja ryhtynyt tuota tietoisuuttaan käyttämään aseenaan taistelussa, joka loppukädessä tähtää kapitalismin murskaamiseen ja kapitalisteilta niitten etuoikeutetun aseman riistämiseen.

"Minulle on ilmotettu monta tosiseikkaa, jotka koskevat unioitten ja työväenjärjestöjen johtajien pyrkimyksiä ja ponnistuksia, jotka tarkottavat, ja joissa eräissä tapauksissa jo ovat onnistuneetkin, saada käsiinsä erinäisten, erittäin tärkeitten teollisuusalojen kontrollin. Ne pyrkivät kontrolliin sellaisilla paikoilla, missä pieni joukko heitä saattaisi rakentaa esteitä suuremmien teollisuuslaitoksien tielle. On oletettu, että juuri parhaillaan on olemassa salainen, perääntymätön liike, entisiä vaarallisempi ja mahdollisesti myöskin entisiä tehokkaampi, joka yrittää vallata käsiinsä eri tiedonantovälineitä tarkotuksella edistää täydellisempää unionismia."

Näin kertoilee tuomari Gary korviaan heristeleville suurkapitalisteille, jotka sodan voittojen humalassa viime aikoina ovat kautta rintaman lähteneet tietämättömyyden suloisessa unessa olevan työväestöä herättelemään entistä häikäilemättömimmillä hyökkäyksillä. Armotta ne ovat iskeneet nukkuvaa jättiläisä raipoillaan ja kun ovat sen saaneet ryysykasassaan ojentelemaan jäseniään, alkavat pelätä huomattessaan sen todellisen suuruuden ja raajojen jäntevyyden.

Tarkotuksena ei ole ollut antaa suurelle yleisölle tietoa tuomari Garyn puheen tästä kohdasta, mutta The New York Sun on "kaatanut maitokiulunsa" ja siten tieto suurriistäjien huolista on päässyt leviämään. Kaikki toiset kapitalistiset lehdet ovat itsepintaisesti vaienneet Garyn puheen tästä kohdasta ja sen sijaan laveasti puhelleet niistä kohdista, joissa Gary hyökkää työväenjärjestöjä vastaan sokeasti huitoen.

Tuomari Gary yhtenä finanssikapitalismin johtavana sieluna tietää varsin hyvin, että, vaikka hän ei olekaan mikään teollisuusexpertti, että heikkoihin kohtiin tähdätty hyökkäys voi ratkaisevalla hetkellä saada vakavia vaurioita aikaan. Hänellä on myöskin jonkun verran kokemusta terästrustin käymistä työtaisteluista, joissa työ ja pääoma on vakavasti törmännyt yhteen. Viimeisessä suuressa yhteentörmäyksessä, terästyöläisten lakossa, kärsivät työläiset tappion suureksi osaksi sen vuoksi, että ne etukäteen eivät olleet ryhtyneet "strateegisten" kohtien valtaamiseen. Nyt sen sijaan näyttää työväestö Garyn huomioitten mukaan käsittäneen tämän taistelun lain. Hän on huomannut, että rautamalmia kuljettavat työläiset ovat alkaneet järjestyä ja samaten myöskin erinäiset, tärkeissä kivihiilikaivoksissa työskentelevät työläiset, jotka kaivavat esille kivihiiltä, josta valmistetaan raudan sulatuksessa ja teräksen valmistuksessa tarvittavaa koksia. Ja kun kaiken lisäksi näitten ja terästyöläisten välillä on alkanut ilmetä likeistä solidaarisuutta, niin tilanne Garyn mielestä alkaa olla uhkaava.

Toisille kapitalisteille Garyn esittämän lausunnon mukaan näillä tärkeillä aloilla työskentelevät työläiset voivat yksin halpaannuttaa koko terästeollisuuden, ja jos työläiset v. 1919:n lakon aikana olisivat käsittäneet niitten merkityksen, niin tulokset sitä olisivat saattaneet olla aivan toiset kuin mitä ne olivat.

Taistelu tuo aina uusia kokemuksia ja tappioistakin työväestö oppii aikaa myöten voittamisen taidon. Toistaiseksi voinee terästrustin osakkaat ja Garykin vielä jonkun aikaa viettää yönsä rauhallisesti, mutta kunhan työläiset alkavat yleisesti käsittää suurkapitalistien tärkeimmän rintavarustuksen, valtion, merkityksen luokkataistelussa, niin hänen huolillaan saattaa olla vakavampaakin pohjaa. Vuoden 1919 teräslakossa juuri valtio ja sen voimakeinot esittivät ratkaisevaa ja tärkeintä osaa työläisten nälkäkapinaa muistuttavan taistelun tukahuttamisessa, joten johdonmukaisena opetuksena siitä työläisten olisi ajateltava mitenkä riistää tämä mahtava aseorjavoutiensa käsistä ja saattaa se työväen asiaa puolustamaan.

"LASTEN KEVÄT" VALMISTUNUT

Erittäin onnistunut julkaisu on "Lasten kevät", joka juuri on painostamme valmistunut. Kirjotukset on hyvin valittuja, sisältäen kuvauksia monelta elämän eri alalta ja niissä on esitetty asia helppotajuisessa, lapsille ymmärrettävässä muodossa. Julkaisussa on myös yksi hyvin onnistunut sävellys Mikael Rutasen runolle "Väkevämmän oikeus". Sävellyksen on laatinut Lauri Jousinen ja on tämä sävel jo kerran laulettukin Astorian osaston eräässä iltamassa, joten voimme vakuuttaa, että se on yksi kauniimpia ja kaikinpäin onnistuneimpia. Sen kyllä kannattaa opettaa lapsilleen.

Näiden lisäksi on vielä mainittava kuvat. Niitä on tämänvuotisessa "Lasten keväässä" paljon. Hyvin nekin on valittuja, monelta eri alalta, sotaorvoista aina raikasta lasten kevätiloa esittäviin kuviin saakka.

Lasten kasvatus ei muodostu onnistuneeksi ilman hyvää kirjallisuutta. Porvarillisessa koulussa istutetaan lasten mieliin yksilöllistä mailmankatsomusta, siis vastaista elämän ymmärrystä minkä me sosialistit omaamme ja minkä myös haluaisimme istuttaa lapsiimme. Saattaaksemme omaksumamme aatteet voitolle lastemme mielissä, on meidän hankittava heille hyvää, arvokasta lukemista, joka valaisee heille helposti ymmärrettävässä muodossa elämän sellaisena kuin se todella on ja opastaa heitä kulkemaan eteenpäin sillä tiellä, jonka löytämiseksi monet vanhemmat ovat monta unetonta yötä viettäneet, paljon kärsineet ja kyyneleitä vuodattaneet.

Tälllainen oikeaan ohjaava julkaisu on "Lasten kevät". Siinä on 32 sivua tavallista kirjakokoa. Hinta 25 senttiä kappale. Saatavana kaikilta järjestömme lehtien asiamiehiltä tai suoraan Toverin konttorista. Tehkää tilauksenne jo tänään.

MITÄ NOITA VANHOJA MUISTELLAAN

Yhdysvaltain kongressissa, eri valtioitten lainlaatijakunnissa ja miltei kaikissa kunnissa on sodan jälkeisenä aikana pidetty melua siitä, että sotaveteraaneille on maksettava niitten maalle antamasta palveluksesta korvausta. Niille on hommattava yhtä ja toista pikku mukavuutta noin niinkuin kiitollisuuden osotukseksi.

Kaikella on kuitenkin rajansa ja kutakin asiaa jauhetaan vain juuri niin kauan kuin asian jauhajilla siitä suoranaista etua on. Niinpä tässäkin. Saapuu näet kautta rantojen tieto, jonka mukaan Yhdysvaltain kauppakamari on tehnyt päätöksen, jossa se vastustaa sotilaille maksettavaa erikoista korvausta, hyvitystä, "bonusta", eli millä nimellä sitä nyt kutsuisi. Asian johdosta kerrotaan Amerikan legioonan erinäisten osastojen olevan perin äkeissään, sillä tämä järjestö ennen kaikkea on tätä hyvitystä ollut puuhaamassa.

Päätös kuulemma on tehty Kansallisen Kauppakamarin Atlantic Cityssä pitämässä konventsionissa seattlelaisen sahamyllyporhon, J. H. Bloedelin esityksestä, mutta ottaen huomioon nykyään kriitilliset työtaistelut, ei päätöksestä ole kapitalistisessa sanomalehdistössä katsottu viisaaksi vielä toistaiseksi puhua mitään. Ja syytä onkin pitää tätä tietoa salassa, sillä sotaveteraaneja ennen kaikkea on koetettu pitää hyvällä tuulella tarkotuksella pitää ne uskollisina kapitalistien etujen vartioina tyytymättömän työväestön vastapainoksi.

Missä kuitenkin on tekijä, tapaa myöskin olla näkijä ja niin asiasta tulee julkinen salaisuus. Tietenkin se tulee heittämään vähän kylmää vettä veteraanien niskaan ja vähitellen paljastamaan niille sen tosiasian, että kapitalistien vahvimpia puolia ei ole kiitollisuuden osottaminen ja vanhojen palvelusten muisteleminen, vaan että ne tässä suhteessa ovat hyvinkin kitsaita ja laskevat tarkoin paljonko kustakin kiitollisuuden osotuksesta oman asiansa palvelemiseksi voivat myntiä lyödä. Milloin "business" alkaa tuottaa huonoja tuloksia, ei siihen myöskään lisää sijoituksia tehdä, vaan sen sijaan annetaan sen hiljalleen kuolla joko luonnollisen, tai väkivaltaisen kuoleman. Pääasia tässä lieneekin ollut siinä, että hyvityksistä on paljon puhuttu. Ja lupaaminen ja täyttäminenhän ovat aina olleet kaksi eri asiaa.

KANSAINVÄLISEN METALLITYÖNTEKIJÄIN JÄRJESTÖN PÄÄTÖKSIÄ

Metallityöläisten kansainvälisen liiton toimeenpaneva keskuskomitea on pitänyt Bernissä kongressin, kertoo Milanon "Avanti". Seuraavat maat olivat edustettuina: Sveitsi, Saksa, Belgia, Ranska, Hollanti, Italia, Englanti, Ruotsi, Itävalta, Unkari, Tsekko-Slovakia ja Luxemburg.

Pääasiallisina kysymyksinä olivat seuraavat: yleinen taloudellinen kriisi; palkkojen alentaminen; työtuntien vähentäminen ja keinot parannuksen aikaansaamiseksi siinä; ammatillisen internationalen asema. Kongressi hyväksyi seuraavan päätöslauselman:

"Metallityöläisten kansainvälisen liiton keskuskomitea, tustustuttuaan kaikkien Europan maiden sekä Yhdysvaltojen poliittiseen ja taloudelliseen asemaan, on todennut, että kone- ja metalliteollisuudessa vallitsee hirvittävä työttömyyskriisi.

Se näkee tässä taloudellisessa kriisissä kapitalistisen tuotantotavan kykenemättömyyden ja sekasorron ja on vakuutettu ettei vät työttömyys, tärkeiden elintarpeiden huono jako, kallis aika ja taloudellinen anarkia yleensä lopu täydellisesti muutoin kun kapitalismin kukistamisella.

Keskuskomitea kehoittaa järjestöjä pontevasti vastustamaan kaikkien maiden työnantajien ja kapitalististen hallitusten yrityksiä polkea palkkoja hirveästä kalliista ajasta huolimatta, mitkä yritykset vain suurentaisivat työtätekevän luokan kurjuutta.

Suuttumuksella se havaitsee sen tosiasian, että työnantajat yhdessä porvariston ja hallitusten kanssa koettavat saboteerata niiden käytettävissä olevin voimin ammatillisilla taisteluilla saavutettua ja lain takaamaa 8-tunnin työpäivää. Järjestöt vastustavat kaikin käytettävissä olevin keinoin palkkojen alentamista ja työpäivän pidentämistä.

Kaikki on tehtävä kasvavan kurjuuden estämiseksi. Joka suhteessa on säilytettävä 8-t. työpäivä. Tätä kymmenien vuosien taisteluiden saavutusta ei saa menettää."

On luonnollista, että työväestön on kaikilla mahdollisilla keinoilla säilytettävä ne parannukset mitä he ovat riistäjäluokalta puristaneet, mutta sittekään ei tule unohtaa sitä, että lopullisena päämääränä ei tule pitää tätä, vaan koko riistojärjestelmän kukistamista. Kun kerran metallintyöntekijätkin käsittävät sen seikan, että kapitalistinen järjestelmä on kykenemätön ylläpitämään tuotantoa, tulisi heidänkin osaltaan pontevammin taistella lopullisen päämäärän, kapitalistisen riistojärjestelmän kukistamiseksi. Sitä varten ja siinä tarkoituksessa pitäisi metallityöläisten järjestönkin liittyä Teollisuus- ja Ammattiliittojen Kansainväliseen Neuvostoon — punaiseen ammatilliseen kansainväliseen — jonka päämaja sijaitsee Moskovassa.

JUTUN JATKOA

Syödään ja mässätään ja — huomenna kuollaan

Pariisista saapuneen tiedon mukaan on venäläisiä pakolaisia, vastavallankumouksellisia yöperhosia, kaikkiaan Venäjän rajojen ulkopuolella Europassa ja Amerikassa puolitoista miljoonaa henkeä, joista kaksi kolmannesta jo on joutunut äärimäiseen kurjuuteen, kertoo asiaa tutkinut kuuluisa ranskalainen, George London.

Näistä on toisten pakolaisena olo ainoastaan mukavaa, pitennettyä Rivierassa oloa (Riviera on merialppien eteläinen rannikko Välimeren rantamilla), tai leijailemista Avenue du Bois Boulognen loistopalatseissa, Pariisissa. Kaikki nämä ovat niitä Venäjän entisiä ylimyksiä, joilla oli sijoituksensa Europan ja Amerikan arvopapereissa, joista ne nykyisen tilanteen vallitessa ovat aina vain hyötyneet.

Nämä ainekset eivät välitä suuriakaan maansa kohtaloista enempää kuin toisista, kurjuuteen joutuneista maamiehistäänkään. Ne elävät liidellen mässäyksestä toiseen ja niittävät mainetta Rivieran suurimpina uhkapelureina ja porsastelijoina. Ne syytävät yökaudessa menemään tuhansia, joilla voisivat, jos halua ja luokkatunnetta olisi auttaa toisia pakolaisia, entisiä luokkansa jäseniä, jotka jo ovat kynttilänsä loppuun polttaneet.

Metallin toisen puolen muodostavat ne entiset Venäjän ylimykset, joilta mässäyksissä jo on kaikki mennyt, tai ne joitten sijoitukset sattuivat olemaan Venäjällä. Näitten asuinpaikkoina on muuan Pariisin kurjalistokortteleita, Temple. Siellä nämä ovat järjestyneetkin ja harjoittavat jonkinlaista ammattia. Muuan tälläinen järjestö on Semstvojen unio, joka puuhailee metallialalla. Sen hommissa oli tutkimuksen tekijä löytänyt erään vanhan Venäjän byrokratian ylimyksen, kenraali Alastovin, istumassa työpöydän ääressä puettuna säkkipukuun ja puukenkiin. Loistokautensa aikana hän oli tsaarin aikana Moskovan kuvernöörin esikunnan päällikkönä.

Bastiljin korttelissa oli tutkija löytänyt neljä häviöön joutunutta venäläistä ylimysnaista työskentelemässä 10 tuntia päivässä eräässä hikipajassa, missä valmistettiin halpoja hattuja. Näistä oli pari entisen kenraalin vaimoa, yksi erään huomatun duuman johtajan vaimo ja muuan huomattu venäläisen ylimysluokan jäsen.

Eräs toinen kenraalin vaimo ansaitsee leipäänsä olemalla "tiskarina" eräässä bulevardi-ravintolassa. Tsaarin entisen yksiyiskirjurin vaimo, Madame Pashkova elättää itseään ja kolmea lastaan antamalla pianotunteja. Vastavallankumoukselliset proffessorit lakaisevat kaikkien tieteen sääntöjen mukaan Pariisin katuja ja myyvät sanomalehtiä. Muuan entinen Etelä-Venäjän pankin presidentti, Georgei Terkerina, toimii pankkikirjurina ansaiten $12. viikossa jne.

Flora Ridischkina, kreivitär, kuoli hiljattain nälkään kurjassa Clichy korttelissa samaan aikaan kuin hänen sukulaisensa Nizzassa, Cannessa ja Biarizissa syytävät tuhansia menemään rulettipöydällä ja irstaissa mässäyksissä.

Sellainen on sen loisluokan kohtalo, josta porvarillinen sanomalehdistö kaikissa maissa niin hellää huolta pitää, ja jonka kohtaloon kaikkien maitten kapitalistit kiinnittävät toiveensa "Venäjän uudelleen rakentamisessa" heidän riitinkinsä mukaan. Se iloitsee ja riemuitsee, resuaa ja rähmii kuin viimeistä päivää ja kun rahat loppuu, niin — kuolee huomaamatta, nälkään taikka sitten antautuu suurkapitalistien palvelukseen punomaan juonia kotimaansa työläisten yhteiskuntaa vastaan, siinä toivossa, että saisi vielä kerran käsiinsä mahdin, jolla pakottaisi Venäjän miljoonapäiset joukot itselleen uusia mässäyksien välineitä loppuun kulutettujen tilalle keräämään.

Kansojen liittokin avattu osakkeinottelulle

Ennen maailmassa tavattiin myydä pääsylippuja taivaaseen ja kilpailu oli ankara siitä kuka sieltä parhaat istumapaikat saa. Nykyaikana ei enää voida suoranaisesti tällä alalla keinotella ainakaan osakemarkkinoilla, mutta tilalle keksitään uusia aloja. Muuan sellainen on Kansojen Liitto. Viimeisin keksintö on myydä osakkeita siihen.

Chicago on tunnettu keinottelun tyypillisimmäksi paikaksi tällä mantereella ja siellä useimmissa tapauksissa kaikki uudet liikeyhtymät osakkeensa ensiksi markkinoille laskevat. Niinpä on asianlaita tässäkin tapauksessa. Kansojen liiton osakkeita on siellä viime päivinä puustattu sijoituksennälkäisille rahojen omistajille. Hintakaan ei ole ollut erittäin kallis, vaan päin vastoin sangen kohtuullinen, ottaen huomioon liikkeen yleismaailmallisen luonteen. Osakkeen on iikka kuin iikka voinut hankkia itselleen $10:sta kappale.

Kauppa on käynyt saatujen raporttien mukaan hyvin, sillä osakkeitten kauppaajat ovat kaikin puolin ensiluokkaisella tavalla osanneet esittää tämän maailman suurimman liikkeen äärettömät voiton mahdollisuudet, jotka perustuvat sen "inhimillisyydelle tarjoavaan palveluksen suureen arvoon." Käteismaksuna on osakkeita peritty 25 pros., mistä kukaan ei ole edes ymmärtänyt kikkiäkään.

Pahin puoli asiassa on nyt vain se, että nämä Kansojen liiton osakekauppiaat ovat kadonneet jäljettömiin matkassaan käteismaksut, eivätkä poliisitkaan ole heidän jäljilleen päässeet.

Vangitun kymmenen käskyä

Eräs ei-kommunistinen lakimies kirjottaa Saksan kommunistilehdille: Teidän hiljattain julkaisemanne "Kommunistin 10:t käskyt" valaisee niin sattuvalla tavalla eräiden puoluetovereidenne käytöstä, että sivullaolijankin täytyy ihmetellä. Sallitteko, että siinä mainittuja neuvoja täydennän "Vangitun 10:llä käskyllä", joita en käytännöllisten kokemusteni perusteella pidä vähemmän tarpeellisina,

1.

Syytettynä on sinulla oikeus kieltäytyä selittämästä mitään ja kommunistina olet velvollinen käyttämään tuota oikeutta erikoisen laajassa mitassa.

2.

Sentähden älä missään tapauksessa anna minkäänlaisia selityksiä, ennenkuin olet neuvotellut asianajajasi kanssa, jonka on sallittava käyttä luonasi ja jonka kanssa voit puhua kahdenkesken.

3.

Älä milloinkaan anna itseäsi hämmentää poliisijutkulla sellaisella, että sinulle sanotaan jo tiedettävän kaikki, koska toverisi, tai ehkä isäntäsi on jo kaikki paljastanut. Ystäviisi nähden yritetään samaa pelkutusmanööveriä.

4.

Älä anna vakuutusten vapaaksilaskemisesta tahi lievemmästä tuomiosta houkutella itseäsi tunnustamaan. Lupauksia ei koskaan pidetä.

5.

Ole erittäinkin varovainen poliittisen poliisin johtamissa kuulusteluissa, sillä ei se ole tullut sinun juttusi tutkimisen takia niin paljoa kuin saadakseen tietää mahdollisimman paljon itse liikkeestä.

6.

Jos poliisi voisikin jotain personallista sinua vastaan toteen näyttää, on ehdoton velvollisuutesi vaieta.

Liikkeenhoitajan Nurkka

RIISTÄJÄLUOKKA on aina yksimielinen omistamattoman luokan riistännässä. Jos yhden maan riistäjät ovat heikkoja säilyttääkseen riistojärjestelmän, silloin kansainvälinen pääoma rientää tukemaan heitä.

Työläiset, olemmeko siitä mitään oppineet?

Meidän velvollisuuteemme kuuluu seurata riistäjäluokan toimintaa kyetäksemme osottamaan porvarien tuuditukissa uinuville työläisille riistäjäin järjestelmälliset luokkatoimet. Siinä tehtävässä on meillä käytettävänämme työläisten omat sanomalehdet edullisimpina välineinä.

Meillä länteläisillä on TOVERI tiedonlevittäjänä. Olemmeko tehneet velvollisuutemme Toverin levityksessä?

"Meillä on voima, meillä on valta; joukkona nousemme sorronkin alta". — Tulevaisuus on meidän, jos täytämme tehtävämme tietoisuuden levittämisessä. Siis jokainen ripeään toimintaan levittämään Toveria.

Toverillisesti:

TOVERIN LEVITYSOSASTO.

IMPERIALISMI KAIVAA OMAA HAUTAANSA

Kun seuraa Europasta saapuvia tietoja, niin mikäli ne kivihiilikysymystä käsittelevät, koettavat suurporvariston äänitorvet maailmalle uskottaa, että Europan työväestö olisi tahallisesti salaliittoutunut saattaakseen koko tuon maansosan teollisuuden lamaannukseen. Näin ei kuitenkaan ole asian laita. Jutussa salaliittoutumisesta on kylläkin perää, mutta sitä eivät ole työläiset tehneet, vaan maailman imperialistit, ja sen ne tekivät vielä niin kaikille tunnetuissa paikassa kuin Versaillesin rauhanneuvotteluissa kaksi ja puoli vuotta sitten. Tuon salaliittotuman kaikki yksityiskohdat on mustalla painettu valkoiselle, jotta jokainen sen voi omin silmin nähdä. Se ilmenee imperialistisessa Versaillesin rauhansopimuksessa, jonka tarkoituksena oli murskata perin juurin Saksa. Sen seuraksien vastavaikutus alkaa kuitenkin tuntua juuri niissä maissa itsestään, jotka Saksan taloudellista tuhoa valmistivat, nim. Ranskassa ja Englannissa. Salaliittoutuman tekijät eivät sokeassa kiihkorsaan jaksaneet muistella maailman kansojen likeistä toisistaan riippuvaisuutta, vaan punoivat itselleen auttamattoman surmanloukun, johon itse ja omasta alottees-taan oman päänsä ovat pistäneet.

Kivihiili on nykyisen imperialistisen kapitalismin taikakalu, aivan kuin kulta oli saksalaisessa Niebelungen tarustossa kaiken toiminnan ja pyrkimyksen perustana. Sodat, petokset ja salaliittoutumat saavat siitä alkunsa ja tavallisesti se tuhoo ne, jotka sen tavottelemiseksi sokeasti hosuvat. Siitä on Saksan imperialismi saanut kovakouraisen kokemuksen. Ensiksi se unelmoi Ranskan kivihiilikenttien haltuunsa saamisesta ja kun se tämän päämäärän oli militaristisella väkivallalla saavuttanut, pälkähti sen päähän tuhota nämä valtaamansa ranskalaiset kaivokset hävittääkseen vastaisen sodan jälkeisen teollisuuskilpailun varalta kilpailijansa teollisen elämän elinehdon saattaakseen sen itsestään riippuvaiseen asemaan. Tuo hillittömästi vahingoittamisen halusta johtunut rikos on kostanut itse puolestaan Saksalle ankarasti.

Mutta näyttää siltä kuin rikosten sarja ei milloinkaan imperialismin aikana päättyisi ja kuin jälkeen tulevat eivät osaisi edeltäjiensä erehdyksistä ottaa mitään oppia. Keskeytymättä jatketaan samaa rikollisuutta ja vuoronsa jälkeen kansa toisensa jälkeen joutuu sen tuhosta nahoissaan kärsimään. Saksan imperialismin rikos näyttä saattavan Britannian leipään. Britannia puolestaan ylenpalttisesti tuhlaili suosiotaan Ranskalle vannoen olka olkaa vastaan taistellen pitävän sä huolta siitä, että Ranska tulee kärsimästään vääryydestä korvausta saamaan.

Sillä välin kuitenkin kun tuota hyvitystä hankittiin, kiskoi Britannia onnettomuustoveriltaan sen kivihiilitarvetta tyydyttäessään kivihiilestä liki seitsemän puntaa tonnilta. Kaksi vuotta perätysten Britannia keräsi itselleen kultaa hävitetyn Ranskan kustannuksella kivihiilikaupassa. Samaan aikaan se muisti myöskin kuristaa tässä kaupassa erästä toista ystäväänsä ja taistelutoveriaan, Italiaa, jolta jo yhteen aikaan peritttiin Genoaan vietynä kivihiilestä 12:kin puntaa tonnilta.

Mutta kauan ei Britannia kuitenkaan tätä ryöstökauppaa saanut häiritsemättä käydä ennenkuin se itse alkoi kostaa väärinkäyttäjilleen. Britannian kiskoma huikea voitto houkutteli näet sellaisia kilpailijoita markkinoille Amerikasta Afrikasta, jopa Australiastakin saakka, jotka aikaisemmin eivät olisi kuviteelleetkaan Europan markkinoista. Hyvällä voitolla saattoi tuoda kivihiiltä Europan markkinoille siellä vallitsevilla hinnoilla, mistä maailman äärestä tahansa. Mutta kilpailu ei itsessään vielä merkinnyt niinkään paljoa kuin se todellinen kosto, mikä lopulta Britannialle tässä suhteessa oli tulossa itse Ranskasta, joka uhrilampaana oli saanut olla.

Ranska oli näet sodan aikana suunnitellut valmiiksi kauaskantoisen kivihiilistrategian. Ja itse asiassa koko maailmanlaajuista imperialistista sotaa käytiinkin pääasiassa kivihiilestä, raudasta ja öljystä. Molemmat puolet kaikista kauniista ja tekopyhistä fraaseista huolimatta taistelivat siitä, kuka saa monopoolin kivihiilikenttiin, jotka ovat Pas De Calaisen ja Westphallin välillä ja Lothringin rautamalmiin. — On virheellistä sanoa, että jokin valtakunta perustuu rautaan ja vereen, kuten Bismarck tapasi, sillä todellisuudessa sen perusta on raudassa ja kivihiilessä, johon kolmanneksi näkyy arveluttavalla kiireellä vielä tunkeutuvan öljy.

Versaillesin sopimuksessa sai Ranska haltuunsa Lothringin rautamalmin ja kaupan päälle Saar laakson kivihiilikentät. Mutta se ei tähänkään vielä ollut tyytyväinen, vaan rautateollisuuttaan varten se halusi lyödyltä naapuriltaan anastaa vielä läheistöllä olevan Ruhrin alueen kivihiilen, jonka laatu oli erinomainen koksin valmistukseen, mitä terästeollisuudessa tarvitaan. Aseittensa turvissa ja Lloyd Georgen suosiollisella avustuksella Ranskan imperialistit siksi rauhansopimuksessa pakoittivat Saksan allekirjoittamaan eräitä ehtoja, joita rauhansopimuksen sanahelinää täynnä olevassa kielessä nimitettiin "korvaukseksi kenraali Ludendorffin armeijan hävittämistä kivihiilikaivoksista." Se koski vissin kivihiilimäärän kuukausittain Saksasta Ranskaan lähettämistä. — Todellisuudessa tämän asian laita on kuitenkin niin, että Ranska jo Elsassin ja Saarin kaivosten anastamisessa oli ottanut korvausta kaksi tonnia jokaisesta Saksan Flanderissa hävittämästä kivihiilitonnista, joten tämä viimeinen vaatimus kuvaa vain Ranskan todellisia pyyteitä.

Tämä korvaus ei kuitenkaan alussa näyttänyt tulevan kyllin nopeasti. Saksan kaivosteollisuus oli näet rauhan allekirjoittamisen jälkeen epäjärjestyksessä, Saksalta puuttui kuljetusvälineitä ja kaiken lisäksi Saksan kaivostyöläiset kirjaimellisesti olivat hampaisiin asti asestettuja, vihamielisiä ja puolikuoliaaksi nälällä kiusattuja. Kaikkien näitten syitten vaikutuksesta ei kivihiilihetyksiä Saksasta Ranskaan saapunut ennenkuin syksyllä v. 1920. Siihen mennessä oli Ranskan ostettava kivihiilensä Englannista ja tyydytettävä tämän voitoinhimoa. Ranska kuitenkin huokasi raskaasti Englannin kivihiilen hinnan painostuksen alaisuudessa. Kiihtyneinä ranskalaiset valtiomiehet keskikesällä 1920 kutsuivat marsalkka Fochin Span konferenssiin ja tämän kanssa laativat uhkauksen, jonka mukaan Saksan Rhurin alueitten valtaamisen uhalla on kuukausittain tuotava maksutta Ranskaan kaksi miljoonaa tonnia kivihiiltä.

Tälläkin kertaa Lloyd George oli yhtä mieltä ranskalaisten kanssa. Uhkaus alkoi vaikuttaa ja kivihiiltä alkoi ilmaiseksi saapua Ranskaan suurissa lähetyksissä. Sanoin ilmaiseksi, sillä kauppamerkityksessä se on ilmaista, koska kivihiilellä vain hyvitetään Saksan liittolaisille esitettyä jotenkin mielivaltaista korvauslaskua. Ranskalle tämä kivihiili ei kuitenkaan missään tapauksessa maksa mitään.

Ei kestänyt kauaa ennenkuin Ranskan kivihiilimarkkinat oli täyteen tulvitettu. Kaikki rautateitten sivuraiteetkin olivat kohta täynnä kivihiiltä. — Ranskan ja Belgian kivihiilikaivokset seisautettiin täydellisesti. Niitä ei tarvinnut kapitalistien enää pitää käynnissä, koska kivihiiltä saatiin kylliksi ilman mitään uhrauksia. Kivihiiltä alkoi olla niin paljon, että sen hinta laski entisestä huikeasta korkeudestaan 23:een shillingiin tonni.

Itsestään oli selvää, että Cardiffiin, Englantiin ei enää tilauksia lähetetty, ja siitä seurasi tietenkin Englannin kivihiilikaivosten toinen toisensa jälkeen seisauttaminen, ja työläisten nälkätaipaleelle joutuminen, kun taasen Rhurin kaivostyöläisiä pidetään yhtämittaa ylityössäkin.

Mutta tilanteen kierous ei ole ainoastaan siinä, että Ranska ja Belgia saavat kylliksi ilmaista kivihiiltä omiksi tarpeikseen, vaan ne saavat sitä tällä kertaa vielä paljon enemmän kuin mitä ne tarvitsevatkaan. Niillä on suuria varastoja ja ne ovat niitä alkaneet myydä ja lähettää Hollantiin, Italiaan ja Skandinavian maihin hinnalla, johon Englanti ei voi vastata. Englannin näet joka tapauksessa on pakko kaivauttaa kivihiilensä ja maksaa ainakin jonkinlaista palkkaa työläisille, kun taasen Ranska ja Belgia eivät siitä maksa mitään. Englanti on siis vuorostaan kivihiilimarkkinoilla joutunut avuttomaan tilaan. Englannin kapitalistit koettavat vahinkoa siirtää työläisten niskoille, mutta siinäkin yrityksessä nykyisestä lakkoliikkeestä päättäen on luja vastarinta vastassa, josta uhkaa kehittyä koko imperialistista Englantia perustuksiltaan horjuttava liike.

Englannin asemaa kivihiilimarkkinoilla kuvaa selvästi tilasto v. 1913 vei Englanti ulkomaille kivihiiltä 75-miljoonaa tonnia, jota vastoin v. 1920 vain 25 miljoonaa. Tappiota salattiin korkeilla hinnoilla, mutta nyt on hinta laskenut ja markkinat lisäksi menneet. Missään ei ole näkyvissä uusia markkinoita. Ennen saivat Englannin kivihiilikauppiaat täyttää Saksan kauppalaivojen hiilivarastoja, mutta nyt nuo laivat makaavat joutilaina Englannin omissa satamissa Versaillesin rauhansopimuksen mukaan.

Saarrolla ja rauhalla Englanti hävitti Venäjää ja karkoitti luotaan kaikki mahdolliset itä ja keskieuropalaiset ostajat. Englannin kivihiiliteollisuudelle oli vienti ulkomaille kuitenkin elinehto, sillä sen kautta virtasi maahan suuria rikkauksia, puhumattakaan siitä, että kauppabalanssissa se oli perin tärkeä tekijä. Tällä kertaa kuitenkaan ei ole mitään keinoa, millä asiaa voisi korjata, sillä Versaillesin rauhansopimuksen korvausmääräys astuu kaikkialla tielle. Se on riistäriitaisuuksineen ja kansojenvälisiä taloudellisia suhteita mielivaltaisesti silpovine määräyksineen kuin mahtava rämeikkö, joka lietteisiinsä uhkaa hukuttaa koko kapitalistisen järjestelmän imperialismineen päivineen. Mitä kauemmin sen määräykset ovat voimassa, sitä suuremmaksi käyvät ristiriidat ja vaikeammaksi palautuminen n. s. taloudelliseen normaalitilanteeseen, josta oikeastaan vain pikkuporvaristo enää voi haaveilla.

Britannia lähettää kivihiiltä ulkomaille kahdella tavalla, nimittäin suoranaisena kivihiilenä ja teollisuustuotteitensa muodossa. On nim. muistettava, että jokainen laivanlasti puuvillatuotteita, ratakiskoja jne. on epäsuorasti myöskin kivihiilen lähettämistä.